

La vaig matar perquè era meua

RTVV, nascuda el 1989 a partir d'una llei del 1984, ha mort a les Corts amb els únics vots del PP. Alberto Fabra i José Ciscar, amb el suport tens de la resta del seu grup, van segellar la fi d'una ràdio i una televisió públiques d'usar i tirar. Qui podria ocupar aquest buit? El Consell mira cap a TVE i les dues autonòmiques privades, indissimuladament.

“**B**ueno, vamos”, va dir Alberto Fabra al seu vice-president, José Ciscar, i tots dos van abandonar les Corts. Eren les 14 hores i 11 minuts del 27 de novembre i el País Valencià acabava d'escriure una de les pàgines més fosques de la seua història: després de la de Grècia, la valenciana era la segona televisió pública europea clausurada per un govern.

No feia ni dos minuts que els 49 diputats del PP havien votat favorablement la proposició de llei més funesta a què mai havien donat suport: textualment, la de “supressió de la prestació dels serveis de radiodifusió i televisió d'àmbit autonòmic, de titularitat de la Generalitat, com també de dissolució i liquidació de Radiotelevisió Valenciana, SAU”.

Després de vora quatre hores de debat, en què es va aprovar el decret d'urgència acordat pel Consell el 6 de novembre per tal de canviar la llei de RTVV, el procediment de lectura única de la proposició de llei en qüestió i, per últim, la proposició en si, l'hemicicle va quedar mut. Els diputats de l'oposició van girar els escons d'esquena de la trona, i els populars, és clar, no van gosar aplaudir la llei que acabaven de validar. No era una llei per a felicitar-se'n.

El president de la Cambra, Juan Cotino, va demanar a la diputada socialista Pilar Sarrión que esquerra a defensar el següent punt de l'ordre del dia, però ella no ho va poder fer. De sobte, alguns dels representants del comitè d'empresa presents a la llotja de convidats —a diferència d'uns altres dies, en què els

van vetar l'accés— van començar a escriure als membres del PP. “Lladres!”, “traïdors!”, “no teniu vergonya!”... I va ser llavors que els membres de l'oposició van girar els escons, es van posar drets i van repetir aquest mateix crit: “No teniu vergonya! No teniu vergonya! No teniu vergonya!...”.

Fou en aquest moment quan Fabra i Ciscar van tocar el dos. Impertèrrits, impàvids, incrèduls i impotents per la contundència de la resposta conjunta —els uixers no van evitar les proclames ni van desallotjar els convidats, com és preceptiu—, els altres diputats populars van quedar-se asseguts, immòbils. No van escoltar Cotino o no van saber reaccionar quan aquest va dir “se suspèn la sessió fins a les 16.30 hores”. Glaçats, tots ells van mantenir-se aferrats a l'escò fins que Alejandro Font de Mora, vice-president primer de l'hemicicle, va acostar-se i els va preguntar:

—¿Qué hacéis ahí? ¡Venga, salid!

I els prop de 50 diputats del PP, així com la resta del govern, van començar a desfilar cap a fora. En un dels roglers que es va formar, el síndic adjunt dels populars i animador professional, Rafael Maluenda, mirava d'animar la colla:

—Ellos son tan responsables de que se cierre como nosotros.

No debades, el discurs de Fabra i Ciscar sempre ha anat en la mateixa direcció: acusar l'oposició —i els sindicats, per extensió— de no haver volgut pactar una eixida negociada a la situació crítica que vivia l'ens, i en el cas concret dels partits, d'haver-la desprestigiada per les

seues reiterades referències sobre la manipulació informativa.

En qualsevol cas, Rafael Maluenda no sols tenia retrets per a l'oposició. L'actitud contemporitzadora de Cotino també el va treure de polleguera:

—¡Tenemos un presidente que no se entera, que no se entera!

Aquells dos minuts i escaig en el plató en què per uns moments es va convertir l'hemicicle van afectar encara més uns diputats que no se'n sabien avenir. Com havien pogut decretar la mort de la seua ràdio i la seua televisió públiques.

Perquè, en efecte, el PP va usar RTVV en benefici propi de manera descarada des que va arribar al poder, l'any 1995. Sense ella, sense l'ús pervers que n'ha fet, és probable que alguna de les majories absolutes que ha gaudit des del 1999 no ho hauria estat, d'absoluta. I qui sap què hauria passat amb un altre govern, segurament multicolor, que com a mínim haguera tingut l'oportunitat de posar en pràctica un altre model televisiu —més inclusiu— o d'haver-ne aturat el deute.

Al capdavall, Canal 9 —morta com a Nou— fracassa per l'audiència escassa, un 4% que està per sota de la meitat de la mitjana de les televisions autonòmiques, i per uns números rojos que fan feredat, més enllà dels 1.200 milions, generats per l'unflament desaforat de la plantilla —1.700 treballadors— però, sobretot, pels vicis que s'hi havien instal·lat: els contractes a preu d'or de professionals i productores foranes, les despeses injustificables a recer dels grans esdeveniments que s'han succeït al País Valencià i, de bracet d'això, el mos que hi han donat trames de corrupció com ara *Gürtel*.

La seua defunció, traumàtica i emesa en directe divendres passat, entre les 0 i les 12.19 hores, va arribar precipitadament, tal com Fabra va prendre la mesura de clausurar l'ens. Una agonia que va iniciar-se el 5 de novembre, en fer-se pública la sentència que anul·lava l'ERO i que obligava a readmetre més de 900 treballadors, una decisió que el govern valencià considerava inassumible i va propiciar la decisió de posar punt final a 24 anys d'emissions.

Fou Fabra qui va comunicar-ho la vesprada del dia 5 a la directora general nomenada pel seu partit, Rosa Vidal, que va dimitir *ipso facto*, contrària com era a l'extinció de l'ens i, per tant, a conduir RTVV pel corredor de la mort.

Des d'aquell dia, però, la crisi l'han gestionada de manera personal el vicepresident, José Ciscar, i la secretària autonòmica de Comunicació i filla de la diputada del PP Marisol Linares, Paula Meseguer, qui curiosament disposava d'una oposició doble –ràdio i televisió– a RTVV. Quan els periodistes demanaven a algun conseller sobre el tancament de l'ens, el defensaven públicament amb l'argumentari del partit, i en *petit comité*, asseguraven que el tema el portaven de manera personal “el vice i Paula”.

De fuites de vot, no n'hi va haver cap, encara que van faltar-los-en sis per a arredonar els 55 que va obtenir el PP a les eleccions del 2011: el del diputat no adscrit Rafael Blasco, que va preferir absentar-se i no afusellar la televisió que ell mateix va contribuir a crear en la seua etapa com a conseller de Presidència socialista; Rosa María Roca, Angélica Such, Sonia Castedo i Luis Díaz Alperi. Els tres últims, imputats per corrupció, i els dos últims, alcaldessa i ex-alcalde d'Alacant, excusats: ella en baixa laboral per embaràs de risc, i ell, malalt. L'altre vot que els populars van deixar-se pel camí va ser el de l'ex-alcaldessa d'Ibi (Alcoià), Mayte Parra, dimitida recentment per la possible existència de comptes a Suïssa al seu nom. Va votar nul, ja que va prémer el botó fora de temps.

Per part de l'oposició, que va reunir 42 vots en contra, es van absentar els socialistes Jorge Alarte i l'alcalde de Vila-real (Plana Baixa), José Benlloch. Amb tot, hauria calgut que no sols ells dos, sinó també els altres sis diputats que no van votar amb el PP, hagueren optat per la salvació.

Per la via ràpida. Tal com va explicar aquest setmanari ara fa dues setmanes, Alberto Fabra va afanyar-se a escurçar els terminis tant com va poder. No volia formalismes laborals a l'hora de fer fora els 1.660 treballadors amb què novament comptava la plantilla.

Per això, primerament va concedir vacances pagades als més de 900 acomiadats de manera il·legal, amb la finalitat que no hi tornaren, i els va garantir que,



José Manuel Alcañiz, Vicent Mifsud, Salut Alcover i Ignasi Àngel, del comitè d'empresa, escridassen els diputats del PP en decretar-se la mort de RTVV. A sota, Fabra i Ciscar, abans de començar el ple.

en cas d'exhaurir-les, disposarien d'un permís remunerat indefinit.

En disposar de l'aval de les Corts, no es va esperar fins l'endemà per veure la llei publicada al *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* (DOCV), sinó que va publicar-la telemàticament aquella vesprada, igual com havia fet amb el decret que alterava la llei de RTVV i amb el nomenament dels cinc consellers que reemplaçaven Vidal i els altres quatre de proposats pel PP, que també van dimitir en conèixer el tancament.

Fou així com, dijous mateix, després del ple de sessió de control a les Corts,

va reunir el seu executiu i va destituir el consell d'administració que encara operava, amb Ernesto Moreno com a efímer director general. No va durar en el càrrec ni dues setmanes.

Divendres el Consell es reunia a Ibi (Alcoià), però Fabra no volia ajornar ni una hora més la clausura de l'ens. En va nomenar liquidadors Antonio Hervás, Carlos Cervantes i Pau Pérez, els quals ja havien rebut l'encàrrec de liquidar i extingir RTVV, SA, encara pendent.

A les 0 hores de divendres, de fet, Nou Ràdio va deixar d'emetre. El tancament semblava imminent i el presentador de



A l'esquerra, dos dels programes de Televisió Popular del Mediterráneo, de la COPE, amb sis hores de producció pròpia –monolingüe– de dilluns a divendres. Sota aquestes ratlles, EHS.TV, el canal de televenta que ocupa l'altra freqüència autonòmica, concedida a Vocento, i dalt, *La hora de Las Provincias*, l'únic espai propi, de 45 minuts.



La taula esportiva, Manolo Montalt, n'era conscient. Una vegada va fer-se efectiu, va voler acabar el programa –que finalitzava a la 1– i va parlar amb periodistes històrics de la secció d'esports, com ara Paco Nadal. Però ja només se'ls escoltava pel canal que la ràdio tenia reservat a la TDT o bé per Internet.

A Nou va començar llavors la resistència. En assabentar-se del que havia passat a la seu de l'emissora i en conèixer que el centre de producció de programes d'Alacant i la delegació de Castelló havien estat clausurades per la policia, molts treballadors de l'ens van començar a aplegar-s'hi. A la porta la policia no els deixava passar, però desenes i desenes van fer-ho a través de les finestres.

Com el 6 de novembre, els periodistes van prendre el control de la programació i, tot sovint sense maquillar, van entrar al plató número 3, el d'informatius, per tal de conduir un espai especial que –inesperadament– va allargar-se 12 hores.

A les 3.05 hores l'empresa va enviar un correu electrònic als treballadors per comunicar-los que no hi havien d'anar mai més, perquè també tenien permís retribuït, però com és lògic, qui havia d'entrar a les 6 o les 7 no va tenir temps

de llegir-lo i va dirigir-se cap a Burjassot. Qui el va llegir també va decidir-se a anar-hi: allò era una olla a pressió.

Els liquidadors ja havien intentat dues vegades tallar les emissions, però sense gaire èxit. Els treballadors, atrinxerats a l'entrada del control central, la zona més sensible de la casa. Calia desendollar dos cables, però no els deixaven.

Amàlia Garrigós, una històrica de la ràdio –afectada per l'ERO– presentava al plató el programa especial i saludava els mitjans que se'n feien ressò, com TV3.

Periodistes de Nou dient “País Valencià”, un dels presentadors d'informatius, Vicent Juan, saludant Jaume Freixes i demanant-li com afectava aquesta mesura la “cultura comuna”... Fins i tot Leonardo Ramón, conseller preautonòmic amb la UCD i després a les files d'Unió Valenciana, amb què va ser president del consell d'administració de l'ens, maleint el tancament. O Jordi Sebastià, l'alcalde de Burjassot, de Compromís, reclòs al recinte des del primer avís.

Pel plató, al llarg de la nit, van desfilar quatre dels diputats de la coalició –Enric Morera, Mònica Oltra, Mireia Mollà i Fran Ferri–, els socialistes Josep Moreno, Miguel Soler i Juan Soto, i els

membres d'EUPV Marga Sanz, Ignacio Blanco i Esther López Barceló. La majoria va haver d'accedir-hi per la finestra.

Com la presidenta de l'Associació de Víctimes de l'Accident de Metro del 3 de Juliol, Beatriz Garrote, entrevistada *in extremis* en un acte de justícia històrica, però entrant al plató a corre-cuita, fugint de la policia. Era la segona televisió pública, després de la grega, que anava a tancar a tot Europa. Tothom era conscient del moment històric que vivien.

La Generalitat va enviar un tècnic de Gata de Gorgos (Marina Alta) per executar el tancament, però després d'esperar tres hores en un camerino, s'hi va negar. “Jo me'n vaig i açò no es tanca avui”, va dir als micròfons de la televisió. Era Paco Signes, Paco *Telefunken*, com el coneixen al seu poble, acompanyat del seu nebot, Pepe. Van traslladar-lo amb un cotxe de la policia autonòmica i se'n va tornar amb el mateix vehicle. Qui el va contractar, és un enigma, però Ciscar és de Teulada-Moraira, al costat de Gata.

Els liquidadors van anar fins als jutjats de Paterna per obtenir una ordre judicial que els permetera accedir, que van obtenir amb celeritat, amb l'aquiescència del fiscal: o abandonaven el centre de

Burjassot ordenadament o els desallotjarien amb violència i s'exposarien a penes de presó de fins a tres anys. El corredor que donava accés al control, ocupat per ells des de la 1, es dissoldria així que la policia fera acte de presència.

Cap a les 12 hores, mig dia després del primer intent de clausura, dos tècnics i una trentena de membres dels cossos de seguretat de l'estat van entrar a l'edifici, i a les 12.19 hores, en directe, moria Nou i els treballadors trencaven a plorar.

Què queda ara? Sense RTVV, al País Valencià no hi ha cap canal d'abast autonòmic en la llengua pròpia. Encara pitjor, els altres dos que arriben de cap a cap del territori –de titularitat privada i concedits per la Generalitat l'any 2005– no tenen producció pròpia pràcticament.

En el primer cas, Televisión Popular del Mediterráneo, participat a parts iguals per les diòcesis valencianes, la COPE i un grup d'empresaris liderats per José María Mas Millet, tan sols té programació pròpia de dilluns a divendres i de les 19 hores fins a la 1, tota en castellà: han fitxat els ex-Canal 9 Julio Tormo i Nacho Cotino, i els dos programes estrella són la tertúlia política *El Faro* i l'esportiu *Sillas Gol*. Esporàdicament emeten alguna festa o celebració religiosa en directe.

Fonts de Televisión Popular asseguren que no tenen previst ampliar la producció pròpia, tot i que ja tenen experiència a retransmetre partits de pilota valenciana, per exemple: RTVV els contractava la retransmissió, que podien fer gràcies a la seua unitat mòbil.

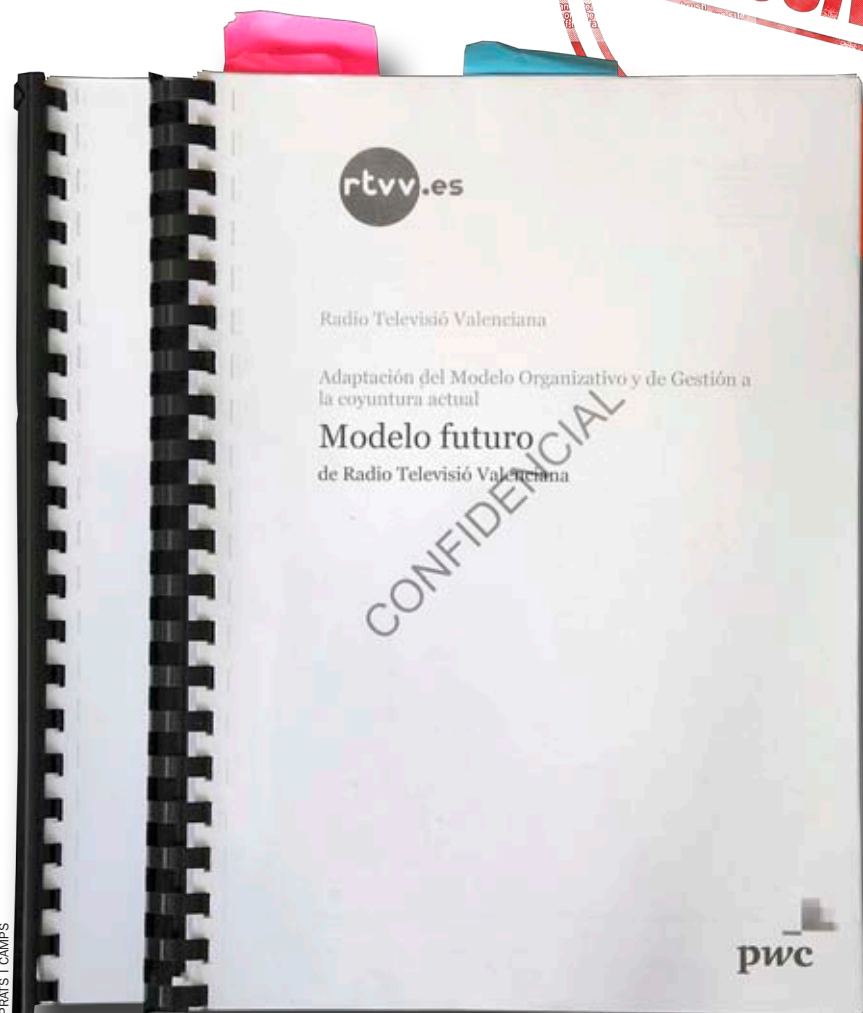
L'altre canal autonòmic, del grup Vocento, emet el canal de televenda EHS. TV tot el dia, excepte 45 minuts en què programen *La hora de Las Provincias*, un debat –també en castellà– presentat per Ramón Palomar. Abans, va ser Las Provincias TV, el canal estatal de Vocento –La 10– i Metropolitan TV, però van abaixar la persiana per poca rendibilitat.

L'altra via oberta pel Consell per a fer arribar la llengua és una desconnexió més ampla de TVE, com la de Catalunya. És l'opció en què més confia el Consell... Si és que no reobre la televisió autonòmica de la mà d'un altre grup privat, com Unidad Editorial, editora d'*El Mundo*. Pedro J. Ramírez, de fet, va saber abans que ningú que Fabra clausuraria RTVV.

Victor Maceda

EL TEMPS ha tingut accés a la primera versió de l'informe Price Waterhouse Cooper encarregat l'any 2010 per RTVV quan José López Jaraba n'era director general. A diferència del document publicat el 2012, aquest primer informe ja especificava com s'havia de fer l'externalització de continguts. No debades, s'hi recomana una dimensió de la plantilla pràcticament idèntica a la que va quedar a la casa després d'acabat l'ERO.

El futur d'RTVV ja estava escrit



PRATS I CAMPS